
TISKOVÁ ZPRÁVA: Den se *Slovníkem literárněvědného strukturalismu*

Praha, 15. 11. 2018 – Ústav pro českou literaturu AV ČR zve literární vědce i zástupce dalších humanitních a společenských věd, studenty a všechny zájemce z řad literární a kulturní veřejnosti na **Den se *Slovníkem literárněvědného strukturalismu***, který se koná v **úterý 27. listopadu 2018**. V první části programu bude představen *Slovník literárněvědného strukturalismu* (ÚČL AV ČR – Host), který pod vedením Ondřeje Sládka vytvořil tým složený z předních odborníků působících v Akademii věd i na vysokých školách. Ve druhé části programu prosloví Tomáš Hoskovec, předseda Pražského lingvistického kroužku, přednášku „Vyhledky a historie sebeuvědomění strukturalismu“.

Prezentace *Slovníku literárněvědného strukturalismu* pro média a veřejnost: 27. 11. 2018, 13:00, Horní sál, Na Florenci 1420/3, Praha 1

Strukturalismus lze obecně charakterizovat jako široký badatelský směr, který se v oblasti humanitních a společenských věd rozvíjel od dvacátých let 20. století a v rámci kterého je uplatňována metoda funkčně-strukturální analýzy. *Slovník literárněvědného strukturalismu* představuje vůbec první takto tematicky vymezenou příručku, která postihuje strukturalismus ve všech jeho podstatných dimenzích a podobách, které získal v rámci literární vědy v průběhu 20. století.

Slovník obsahuje více než tři stovky hesel, ve kterých se autoři snažili vyložit základní teoretické a metodologické koncepce, paradigmata, klíčové pojmy, směry a školy strukturalistické literární teorie a kritiky, a to jak z hlediska jejich historického vývoje, tak jejich aktuální podoby. Kromě hesel z oblasti literární vědy tak slovník obsahuje i termíny ze spřízněných oborů: lingvistiky, estetiky, sémiotiky a divadelní vědy.

V hesláři slovníku lze rozlišit celkem osm skupin hesel pokrývajících: 1. *strukturální poetiku* (např. aktualizace, básnická osobnost); 2. *strukturální estetiku* (např. artefakt, estetická funkce, norma a hodnota); 3. *strukturální lingvistiku* (např. jazyk, dialog, strukturální a funkční

lingvistika); 4. *sémiotiku* (např. znak, symbol); 5. *obecné pojmy* (např. funkce, struktura, smysl a význam); 6. *teoretické a metodologické principy* (např. interpretace, strukturální metoda); 7. *hlavní školy a směry* (např. americký strukturalismus, francouzský strukturalismus, kroužek M. M. Bachtina, Tartusko-moskevská škola, Pražská škola); 8. *oblasti aplikace strukturalismu* (např. strukturalismus a film, strukturalismus a divadlo, strukturalismus a marxismus).

Jednotlivá hesla mají podobu ucelených studií, vzájemně jsou propojena odkazy. Liší se ve svém rozsahu, jejich základní rozvržení je však v zásadě stejné: po definici a základním vymezení pojmu (resp. problému, školy) následuje výklad historického vývoje a konkrétního užití pojmu. Na závěr každého hesla je vždy uvedena použitá a rozšiřující literatura.

Slovník je určen všem, kteří se zajímají o literární vědu, estetiku, lingvistiku, filozofii, ale také dějiny vědy a myšlení o literatuře.

Ondřej Sládek a kol.: *Slovník literárněvědného strukturalismu*, Ústav pro českou literaturu AV ČR – Host, Praha – Brno 2018, 834 stran. ISBN 978-80-7577-479-8

Základní informace o knize:

<http://nakladatelstvi.hostbrno.cz/nakladatelstvi/literarni-veda-a-historie/slovník-literarnevedneho-strukturalismu-1441>

Propagace a recenzní výtisky:

Jakub Šilhavík

silhavik@hostbrno.cz

Další informace:

doc. PhDr. Ondřej Sládek, Ph.D.

sladek@ucl.cas.cz

mob.: 728 611 619

Program Dne se *Slovníkem literárněvědného strukturalismu* (27. 11. 2018)

13:00 Tisková konference a představení *Slovníku literárněvědného strukturalismu*

- doc. PhDr. Ondřej Sládek, Ph.D. (ÚČL AV ČR): Projekt slovníku a jeho finální podoba.
- Mgr. Richard Müller, Ph.D. (ÚČL AV ČR): Postavení slovníku strukturalismu mezi ostatními literárněteoretickými slovníky v rámci české literární vědy.
- prof. PhDr. Zdeněk Hrbata, CSc. (ÚČL AV ČR): Český strukturalismus a francouzský strukturalismus.
- Diskuse

14:40 Společenské setkání, přípitek

15:30 Tematická přednáška

doc. RNDr. Tomáš Hoskovec, CSc. (Pražský lingvistický kroužek): Vyhledky a historie sebeuvědomění strukturalismu.

16:20 Diskuse a závěr

Místo konání:

Ústav pro českou literaturu AV ČR, Horní sál, Na Florenci 1420/3, Praha 1

Další informace:

doc. PhDr. Ondřej Sládek, Ph.D.

sladek@ucl.cas.cz

mob.: + 420 728 611 619